

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส

The Administration Model of Happiness School, Rajaprajanugroh 39 Naratiwat School, Naratiwat Province

นุซี มะเด็ง
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39
Nusee Madeang
Rajaprajanugroh 39TH School

Received: October 7, 2020

Revised: January 31, 2021

Accepted: November 3, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัย ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการ สร้างรูปแบบการบริหารฯ, ศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารฯ และยืนยันรูปแบบการบริหารฯ โดยใช้รูปแบบวิธีการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ในปีการศึกษา 2562

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลางทุกด้าน ($\bar{X} = 3.85, S.D. = 0.73$) และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารฯ อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 5.75, S.D. = 0.6$) 2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการบริหารฯ มี 9 องค์ประกอบได้แก่ ชื่อ วัตถุประสงค์ หลักการ กระบวนการเสริมสร้าง ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ เงื่อนไขความสำเร็จ และข้อมูลย้อนกลับ ผลการประเมิน ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.74, S.D. = 0.42$) 3) ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารฯ ในปีการศึกษา 2561ระดับความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน และพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจสูงขึ้น ร้อยละ 4.79 และร้อยละ 0.16 4) ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารฯ ในกลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจปีการศึกษา 2562 ของผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน พบว่ามาตรฐานด้านการบริหารการศึกษามีภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.47$) และระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.64$) รูปแบบการบริหารมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: รูปแบบ การบริหาร ความสุข โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส

Abstract

The purposes of this study were to study the current condition and demand, to create a administration model, to study the results of using the administration model and confirm the

administration model by using the research and development (R&D) model. The sample included qualified persons, administrators, teachers, personnel, parents, basic education institution committee and students. The sample group was obtained by purposive sampling in the academic year 2019.

The results of the study were as follows: 1) the overall current situation was at the moderate level in all aspects ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.73) and the demand of the administration model development was at the highest level ($\bar{X} = 5.75$, S.D. = 0.60), 2) the creation of the administration model of schools by qualified persons indicated that the administration model had 9 components including objective, principle, procedure, output, outcome, impact, condition of success and feedback. The overall evaluation results by experts was at the highest level ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.42), 3) the results of using the administration model in the academic year 2018 showed that the learning achievement and satisfaction were increased by 4.79% and 0.16%, respectively. 4) the confirmation of the administration model among special development zones of Ratchaprachanukroh school in the academic year 2019 indicated that the standard of overall academic administration was at the excellent level ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.47) and the satisfaction was at the highest level ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.64) and the administration model had efficiency.

Keyword : Model, Administration, Happiness, Rajaprajanugroh 39th Naratiwat Province

บทนำ

จากความเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบันที่เป็นไปอย่างรวดเร็วอันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี การพัฒนาประเทศเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม และการรับวัฒนธรรมของต่างชาติเข้ามามาก โดยที่คนส่วนใหญ่ไม่รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงจึงส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนทั่วไป การแข่งขันเพื่อการอยู่รอดของประชาชนมีอัตราสูงขึ้นทุกขณะ ความสำคัญในการพัฒนาประเทศจึงขึ้นอยู่กับปัจจัย หรือทรัพยากรที่สำคัญ คือ คนที่มีคุณภาพจะเห็นว่าปัจจุบันทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเห็นได้จากยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้ง กาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัยมีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคม และผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้องมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง (National Strategy, 2018-2037) สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560- 2564 ได้กำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 5 ปี ซึ่งจะเป็แผนที่มีความสำคัญในการวางรากฐานการพัฒนาประเทศไปสู่สังคมที่มีความสุขอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะยาว รัฐบาลมีนโยบายในการ

สร้างความมั่นคง และเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเร่งสร้างสังคมที่มีคุณภาพ โดยการขจัดอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ตลอดจนการวางแผนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในระยะยาว ครอบคลุมถึงการพัฒนาระบบสุขภาพ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สร้างความมั่นคงของชาติ พัฒนาคณะผู้ให้ที่เป็น คนดี คนเก่ง มีศักยภาพ และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการเพื่อสร้างความเข้มแข็ง มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมนำไปสู่การสร้างสังคมที่พึงปรารถনারวมถึงมีจิตอนุรักษ์ รักษา ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องและเหมาะสม Office of the Education Council Secretariat, 2008)

จากการประเมินความสามารถในการแข่งขันของไทยในภาพรวมประเทศไทยมีอันดับลดลง 3 อันดับ อยู่ในอันดับที่ 30 (อันดับที่ 27 ในปี 2560) โดยมีผลคะแนนรวมที่ลดลงเป็น 79.450 คะแนน จาก 80.095 คะแนน ในปี 2560 และเมื่อพิจารณาถึงสมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากลยังอยู่ในระดับที่ไม่ดีมากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในกลุ่มเอเชียแปซิฟิก นิสัยการเรียนของนักเรียนไทยร้อยละ 30 ขึ้นไป มีปัญหาในนิสัยการเรียนทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านความเร็วในการอ่านมากที่สุด รองลงมาความเข้าใจในการอ่าน การเตรียมตัวสอบ และการจัดการเวลาในการเรียน การไม่ทบทวนสิ่งที่เรียนในแต่ละวัน การทำคะแนนไม่ได้ไม่ตั้งใจที่คิดว่าตนเองเข้าใจเรื่องนั้น และการจำในสิ่งที่อ่านไปไม่ค่อยได้ โดยการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่จะมุ่งส่งเสริมวิชาการให้แก่ นักเรียน ซึ่งนำไปสู่การเรียนเปรียบเหมือนยาขมยิ่งเรียนยิ่งมีความทุกข์เพิ่มขึ้นความสุขลดลง (Rattanasuwan, 2015)

จากสภาพดังกล่าวทางสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มีเจตนารมณ์ให้ผู้เรียนมีความเก่ง ดี และมีความสุข แต่ท่ามกลางสภาพปัญหา เศรษฐกิจ สังคมในปัจจุบัน ปัญหาจากพฤติกรรมของผู้เรียน ปัญหาด้านการจัดการภายในสถานศึกษา ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกาย และประสิทธิภาพของการทำงานของครูสอน ปัจจุบันการบริหารโรงเรียนของ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีรูปแบบการบริหารฯ มี 9 องค์ประกอบได้แก่ ชื่อ วัตถุประสงค์ หลักการ กระบวนการเสริมสร้าง ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ เงื่อนไขความสำเร็จ และข้อมูลย้อนกลับ ปรับกระบวนการทัศนใหม่ในการบริหารการศึกษา โดยการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเน้นการเพิ่มคุณค่าของบุคคลในองค์กรสู่การเป็นทุนมนุษย์ (Human Capital) ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจในการพัฒนา การสร้างองค์กรแห่งความสุข หรือโรงเรียนแห่งความสุข ด้วยกระบวนการค้นหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครู และนำไปประยุกต์ใช้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบจนกลายเป็นวัฒนธรรมความสุขของสถานศึกษาที่จะต้องควบคู่ไปกับวัฒนธรรมการทำงานที่มีคุณภาพ ซึ่งเกิดจากบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน มีความกระตือรือร้น รัก และผูกพันต่อองค์กร ทำให้สถานศึกษามีชื่อเสียง ส่งผลให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากครูผู้สอนที่ทุ่มเทในการทำงานอันเกิดจากการทำงาน การสร้างความสุขในสถานศึกษา โดยปัจจัยความสำเร็จของการบริหารจัดการขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร และครูผู้สอน (Lowe, G.S, 2004) เพื่อให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเสริมสร้างความผาสุก อาทิ ความอบอุ่น ความปลอดภัยให้แก่ นักเรียนพร้อม ๆ กับการสนับสนุนการพัฒนาทักษะทางวิชาการของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ กระแสพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ปี 2558 ได้มีกระแสพระราชดำรัสถึงผู้ที่ทำหน้าที่ครูอยู่เสมอ ด้วยทรงตระหนักอย่างถ่องแท้ว่า “ครูดี” คือ ผู้ที่สร้าง “คนดี” สู่สังคมไทย “หนึ่ง...ให้ครูรักเด็ก และเด็กรักครู สอง...ให้ครูสอนเด็กให้มีน้ำใจต่อเพื่อน ไม่ให้แข่งขันกัน

แต่ให้แข่งขันกับตัวเอง...ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยสอนเพื่อนที่เรียนช้ากว่า สาม...ให้ครูจัดกิจกรรมให้เด็กทำร่วมกัน เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี”

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส หรือ ปอเนาะรายอ โรงเรียนกินนอนของพระเจ้าอยู่หัว มีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และเกิดแรงบันดาลใจ น้อมนำกระแสพระราชดำรัส และหลักการทรงงานสู่การปฏิบัติเพื่อสืบสานพระปณิธาน... “สร้างคนดีให้สังคม” โดยมีความเชื่อมั่นว่า สถานศึกษาแห่งความสุขเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนได้อย่างเต็มขีดสุด โดยมีการนำเทคนิคบริหาร NUSEE Model เป็นกลไกสำคัญ โดยมีสาระสำคัญ คือ

NUSEE Model เป็นนวัตกรรมการบริหารที่ผสมผสานหลักการทฤษฎีที่สำคัญ ประกอบด้วย

- ศาสตร์ของพระราชา ประกอบด้วยพระราชดำรัสฯ พระราโชบายและหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ 9... “ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ” “องค์กรวม” “ทำงานอย่างมีความสุข” “รู้จัก-สามัคคี” และ “ระเบิดจากข้างใน : เข้าใจ-เข้าถึง- พัฒนา”

- The Future of Strategy Management (การบริหารกลยุทธ์เชิงอนาคต)

- Good Government (การบริหารบนหลักธรรมาภิบาล) • Happiness Organization (องค์กรแห่งความสุข) • Empowerment (การเสริมสร้างพลังร่วม) • QC (การควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร)

- กระบวนการ NUSEE Model มีกระบวนการบริหารเชิงบูรณาการที่มุ่งเน้นกลยุทธ์และการมีส่วนร่วมบนหลักการบูรณาการ “A-F-P-P” (Agenda-Function- Participation -People) ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 N : New Paradigm (กระบวนทัศน์ใหม่) องค์กรต้องสร้างกระบวนทัศน์ใหม่โดยสร้างการรับรู้และตระหนักพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร

ขั้นตอนที่ 2 U : Understanding (ความเข้าใจร่วมกัน) การขับเคลื่อนภารกิจที่มีประสิทธิภาพ ต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันถึงทิศทางการพัฒนา (Share Vision) ค่านิยมร่วม (Shared Values) และวัฒนธรรมการทำงานเชิงคุณภาพเพื่อการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์หรือการแปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ(Action Plan) โดยแผนงาน/โครงการ ต้องมีความเหมาะสม คุ่มค่า และเป็นไปได้ในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา

ขั้นตอนที่ 3 S : Strategic Management (การบริหารเชิงกลยุทธ์) องค์กรต้องเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ และใช้กลยุทธ์ขับเคลื่อนภารกิจโดยการจัดวางกลยุทธ์ (Strategy Formulation) ที่แหลมคมตอบสนองสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มความท้าทายในอนาคตภายใต้เอกลักษณ์องค์กร (Uniqueness) และวิสัยทัศน์องค์กร (Vision) การบริหารกลยุทธ์ (Strategic Implementation) และ การควบคุมกลยุทธ์ (Strategic Control)

ขั้นตอนที่ 4 E : Empowerment (สร้างพลังร่วม) องค์กรต้องให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างความพร้อมเชิงกลยุทธ์และปัจจัยแห่งความสำเร็จและการทำงานเป็นทีมโดยการกระจายการมีส่วนร่วม (Empowering) และเสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บนหลักการบริหารงานบุคคล เชิงสมรรถนะ (HR : Competency Based Management)

ขั้นตอนที่ 5 E : Evaluation (การประเมินเพื่อพัฒนา) องค์กรต้องให้ความสำคัญตระหนักในควบคุมคุณภาพทั้งองค์กรโดยให้สมาชิกทำงานร่วมกันบนหลักวัฒนธรรมเชิงคุณภาพ (Quality Culture) มีการกำกับ ติดตามและประเมินผล การดำเนินการตามแผน (Monitoring and Valuation) โดยให้ความสำคัญในแผนงาน/โครงการที่มีความเสี่ยงที่ต้องมีการเฝ้าระวังหรือระบบเตือนภัยเชิงกลยุทธ์ (Strategy Warning Sign) และนำผลสะท้อนกลับเพื่อการพัฒนา

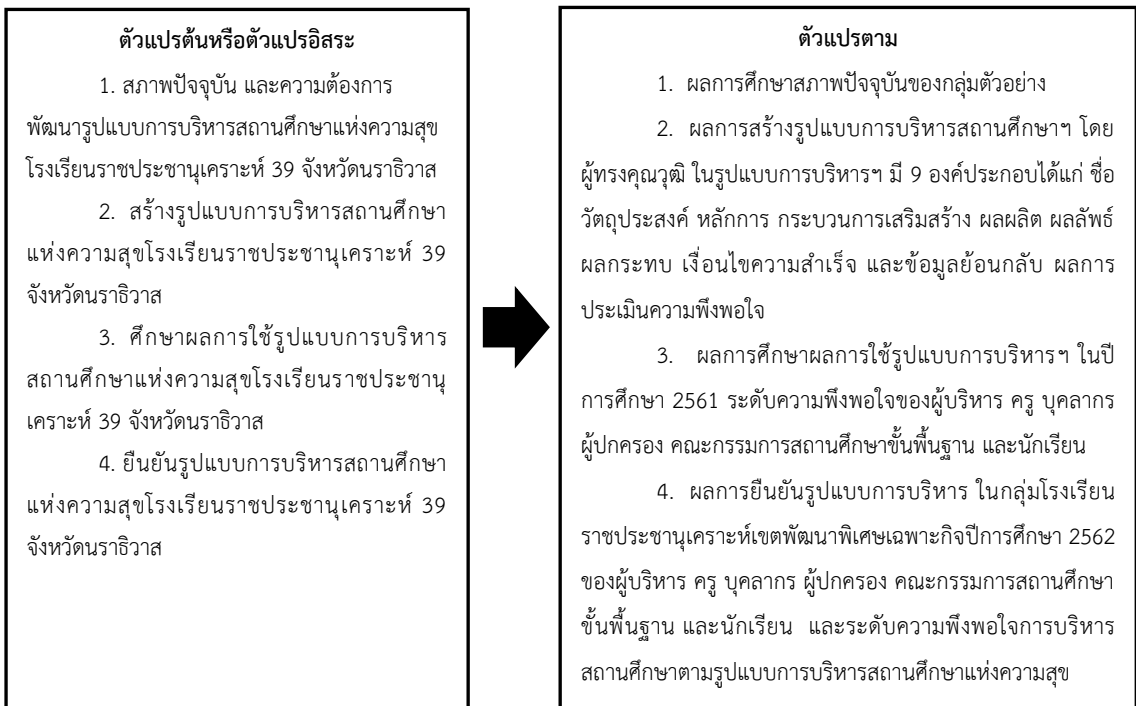
จึงวิจัยรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา
4. เพื่อยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย (Document Analysis) ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีองค์กรแห่งความสุข การบริหารจัดการ การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ (NPM) หลักธรรมาภิบาล

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบวิธีการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ดำเนินการวิจัย 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง หรือกลุ่มเป้าหมาย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน รวมทั้งหมด 1,322 คน นำมาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 ระยะรวมประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 306 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลระยะที่ 1 โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง 128 คน โดยพิจารณาจากการตัดสินใจจากลักษณะของกลุ่มที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยอาศัยความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2543) ประกอบด้วย

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 1 คน ครู 2 คน นักเรียน 2 คน ผู้ปกครอง 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 คน รวมทั้งหมด จำนวน 8 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงและนำข้อมูลมาจัดทำแบบสอบถาม

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร 2 คน ครู 30 คน บุคลากรทางการศึกษา 10 คน ผู้ปกครอง 50 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 10 คน รวมทั้งหมดจำนวน 120 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเป็นร้อยละของประชากรในการพิจารณาว่า ภาวนาดประชากรเป็นหลักพัน ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 10% (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543)

เครื่องมือที่ใช้และการสร้าง

1. ประเภทเครื่องมือ

1.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) และนำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถาม

1.2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale)

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 แบบสัมภาษณ์

- กำหนดประเด็นคำถามจากการสังเคราะห์เอกสารเพื่อใช้เป็นกรอบในการสัมภาษณ์เชิงลึก และยกร่างแบบสัมภาษณ์

- นำข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึกมาสร้างแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม (Content Validity) โดยใช้เทคนิค Index of Item Objective Congruence: IOC (Kanchana Wattanayu, 2001) ซึ่งข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 พร้อมปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2. แบบสอบถาม

- นำผลสรุปประเด็นการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสร้างแบบสอบถาม

- นำผลการสังเคราะห์เอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย มาสร้างแบบสอบถามสภาพการดำเนินงาน และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีความสุขแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ (Likert) (Suwimol Wongwanich, 2010)

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง 2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

- นำแบบร่างแบบสอบถามฯ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม (Content Validity) โดยใช้เทคนิค Index of Item Objective Congruence: IOC จำนวน 5 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณ ได้มากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

- นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่มีคุณลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 30 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง ซึ่งพบว่ามีค่าความเชื่อมั่น 0.83

การรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้น สืบเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก
2. สัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้-ส่วนเสีย
3. สอบถามสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาจากผู้มีส่วนได้-ส่วนเสีย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาสรุปประเด็นเพื่อนำไปใช้กำหนดกรอบแบบสอบถามความคิดเห็น โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. นำแบบสอบถามมาใช้กับกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นโดยการจัดกระทำวิเคราะห์และนำเสนอเป็นข้อมูลทั่วไปสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนา ด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสรุปข้อเสนอแนะจากแบบสอบถาม ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่และนำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย โดยหาความตรงของข้อคำถามของแบบประเมิน (Content Validity) โดยใช้สูตร โรวินคลีและเฮมเบลตัน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- ค่าร้อยละ (Percentage)

- ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

- ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง หรือกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 13 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบจำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้และการสร้าง

1. ประเภทเครื่องมือ

1.1 แบบสนทนากลุ่ม

1.2 แบบประเมินรูปแบบด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale)

2. การสร้างเครื่องมือ

2.1 ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การสรุปประเด็นการสร้างรูปแบบและการประเมินรูปแบบ

2.2 กำหนดประเด็นการสนทนากลุ่ม การประเมินรูปแบบ และยกร่างแบบสนทนากลุ่ม มาสร้างแบบการประเมิน นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม (Content Validity) โดยใช้เทคนิค Index of Item Objective Congruence: IOC (Kanchana Wattanayu, 2001) ซึ่งข้อคำถามทั้งหมดมีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 พร้อมปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การรวบรวมข้อมูล

1. การสนทนากลุ่มจัดประชุมสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการจดบันทึกและบันทึกเทปและถอดเทปเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา
2. ส่งแบบประเมินให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประเมินรูปแบบและรวบรวมแบบประเมินคืนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสนทนากลุ่มโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความคิดเห็น ของผู้เข้าร่วมประชุมสนทนา วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การประเมินรูปแบบแบบประเมิน โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้คืน ดำเนินการวิเคราะห์ และแปลความหมาย โดยใช้แนวทางของ (Thanin Sinjaru, 2012) ทั้งหมด 5 ระดับ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย โดยหาความตรงของข้อคำถามของแบบประเมิน (Content Validity) โดยใช้สูตร โรวินเนลลีและเฮมเบิร์ตตัน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- ค่าร้อยละ (Percentage) - ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

- ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 3 การศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส

รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาสมี 9 องค์ประกอบได้แก่ ชื่อ วัตถุประสงค์ หลักการ กระบวนการเสริมสร้าง ผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบ เงื่อนไขความสำเร็จ และข้อมูลย้อนกลับ โดยการศึกษผลการใช้รูปแบบและความพึงพอใจพฤติกรรมของนักเรียนปีการศึกษา 2561-2562 ทุกคน ของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง หรือกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยการศึกษาผลการใช้รูปแบบและความพึงพอใจ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจากนักเรียนปีการศึกษา 2561-2562 และการประเมินความพึงพอใจจะใช้วิธีการแบบเจาะจงจำนวน 120 คน โดยพิจารณาจากการตัดสินใจจากลักษณะของกลุ่มที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยอาศัยความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2543) โดยผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน นักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส จำนวน 90 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดเปอร์เซ็นต์ของประชากรในการพิจารณาว่า ถ้าขนาดประชากรเป็นหลักพันควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 10% (ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543)

เครื่องมือที่ใช้และการสร้าง

1. ประเภทเครื่องมือ เป็นแบบประเมินความพึงพอใจ ต่อการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

2. การสร้างเครื่องมือ แบบประเมินความพึงพอใจ ดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพดังนี้

- ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย มาสร้างแบบประเมินความพึงพอใจรูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีความสุขแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (Suwimol Wongwanich, 2010)

- นำแบบร่างแบบประเมินความพึงพอใจ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของข้อคำถาม (Content Validity) โดยใช้เทคนิค Index of Item Objective Congruence: IOC จำนวน 5 คนวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่คำนวณ ได้มากกว่า 0.50 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

- นำแบบประเมินความพึงพอใจที่ได้รับการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญมาทดลองใช้กับกลุ่มทดลองที่มีคุณลักษณะเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาจำนวน 30 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง ซึ่งพบว่ามีความเชื่อมั่น 0.94

การรวบรวมข้อมูล

1. การนำแบบประเมินความพึงพอใจ ให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 120 คน ประเมินความพึงพอใจ
2. รวบรวมตรวจสอบแบบประเมินที่ได้รับคืน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนปีการศึกษา 2561-2562
2. ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลรายข้อและรายด้าน ด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (Boonchomsri Sa-san, 2017)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย โดยหาความตรงของข้อคำถามของแบบประเมิน (Content Validity) โดยใช้สูตร โรวินคลีและเฮมเบลตัน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
 - ค่าร้อยละ (Percentage)
 - ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
 - ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 4 การยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง หรือกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มาทำการตรวจสอบความพึงพอใจเพิ่มเติมอีกจำนวน 40 คน ประกอบด้วยการศึกษาความพึงพอใจจากการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 ไปใช้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากกลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นราธิวาส, โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 40 จังหวัดปัตตานี, โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา, และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 43 จังหวัดสงขลา และการประเมินความพึงพอใจจะใช้วิธีการแบบเจาะจงจำนวน 40 คน โดยผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 10 คน นักเรียนโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส จำนวน 30 คน

เครื่องมือที่ใช้และการสร้าง

ประเภทเครื่องมือ เป็นแบบประเมินความพึงพอใจ ต่อการใช้อยู่รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับคือ

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด	4 หมายถึง ระดับมาก
3 หมายถึง ระดับปานกลาง	2 หมายถึง ระดับน้อย
1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด	และ แบบรายงานผล

2. การสร้างเครื่องมือแบบประเมินความพึงพอใจ และแบบรายงานผล ดำเนินการสร้างและหาประสิทธิภาพดังนี้

- ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย มาสร้างแบบประเมินความพึงพอใจและแบบรายงานผล รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่มีความสุขแบบมาตราส่วน

การรวบรวมข้อมูล

1. การนำแบบประเมินความพึงพอใจและแบบรายงานผลการดำเนินการ ให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 40 คน ประเมินความพึงพอใจและรายงานผล

2. รวบรวมตรวจสอบแบบประเมินที่ได้รับคืน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลผลการดำเนินงาน ระดับสถานศึกษาปีการศึกษา 2562
2. ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจฯ วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลรายข้อและรายด้าน ด้วยค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยเป็น 5 ระดับ (Boonchomsri Sa-san, 2017)

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพของเครื่องมือวิจัย โดยหาความตรงของข้อคำถามของแบบประเมิน (Content Validity) โดยใช้สูตร โรวินคลีและเฮมเบิลตัน

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) 2.2 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษา เป็น 4 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน และความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข ประกอบด้วย 5 ด้านคือ 1)ด้านการนำองค์กร 2)ด้านสมานฉันท์ 3)ด้านสิ่งแวดล้อม 4) ด้านนวัตกรรม และ 5) ด้านธรรมาภิบาล พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.85$, S.D.=0.73) และความต้องการพัฒนารูปแบบฯ โดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X}=5.75$, S.D.=0.61)

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข

ลำดับ ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพความต้องการ		
		\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ด้านการนำองค์กร	4.24	0.77	มาก	4.73	0.73	มากที่สุด
2	ด้านสมานฉันท์	3.49	0.83	ปานกลาง	4.69	0.69	มากที่สุด
3	ด้านสิ่งแวดล้อม	4.46	0.65	มาก	4.59	0.38	มากที่สุด
4	ด้านนวัตกรรม	3.59	0.58	มาก	5.59	0.58	มากที่สุด
5	ด้านธรรมาภิบาล	3.48	0.83	มาก	5.50	0.70	มากที่สุด
	รวม	3.85	0.73	มาก	5.75	0.61	-

ระยะที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส พบว่า

1) รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข มี 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ชื่อ 2) หลักการ 3) วัตถุประสงค์ 4) กระบวนการ มีองค์ประกอบย่อย 5 ด้านคือ (1) ด้านการนำองค์กร (2) ด้านสมานฉันท์ (3) ด้านสิ่งแวดล้อม (4) ด้านนวัตกรรม และ (5) ด้านธรรมาภิบาล 5) ผลผลิต 6) ผลลัพธ์ 7) ผลกระทบ 8) ข้อมูลย้อนกลับ และ 9) เงื่อนไขและปัจจัยแห่งความสำเร็จ ขั้นตอนดำเนินการ ยึดแผนภูมิกระบวนการ 1)ประกาศสัญญาประชาคมต่อธารณะ เพื่อรับรู้พันธสัญญาของสถานศึกษาแห่งนี้จะบริหารจัดการอย่างมีความสุข 2)เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนกระจายภารกิจให้ทุกส่วนร่วมรับผิดชอบ 3)พัฒนาเสริมสร้างระบบบริหารอย่างมีความสุขตาม 5 องค์ประกอบย่อยได้แก่ การนำองค์กร สมานฉันท์ สิ่งแวดล้อม นวัตกรรมและธรรมาภิบาล โดยในกระบวนการพัฒนายึด NUSEE Model (เทคนิคการบริหาร) ประกอบด้วย N:กระบวนการทัศน์ใหม่ U:ความเข้าใจร่วมกัน S:กลยุทธ์ E:กระจายการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ E:การประเมินเพื่อสะท้อนกับการพัฒนา QC การควบคุมคุณภาพทั้งองค์กร และ Feed Back ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการทบทวนพัฒนา ผลผลิตคือ สถานศึกษามีระบบบริหารที่สร้างความสุข ผลลัพธ์คือ เด็กเรียนรู้มีความสุข ครูรักเด็ก-เด็กรักครู ผลกระทบ รู้รักสามัคคี ชุมชนสันติสุข ปัจจัยสู่สังคมที่มั่นคง-มั่งคั่ง-ยั่งยืน ข้อมูลย้อนกลับการสะท้อนกลับเพื่อการพัฒนา(AAR) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ(Key Success Factor:KSF) เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ต้ององค์กรต้องปรับและสร้างให้เกิดเพื่อการนำรูปแบบไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ การดำเนินการพัฒนาตามรูปแบบ ต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและปัจจัยแห่งความสำเร็จ(KSF) โดยน้อมนำหลักการทรงงานมาเป็นแนวทางปฏิบัติสู่ความสำเร็จ

2) ผลการประเมินด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (\bar{X} =4.74, S.D. = 0.42)

ตารางที่ 2 สรุปผลการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข ของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	\bar{X}	SD	ระดับความเป็นไปได้
ความถูกต้อง	4.65	0.55	มากที่สุด
ความเหมาะสม	4.56	0.65	มากที่สุด
ความเป็นไปได้	4.75	0.48	มากที่สุด
ประโยชน์	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.74	0.42	มากที่สุด

ระยะที่ 3 ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา พบว่า

1) ผลการใช้รูปแบบในปีการศึกษา 2561 พบว่า

(1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 86.16 สูงกว่าปีการศึกษา 2560 คิดเป็นร้อยละ 11.01

(2) ระดับความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผลการใช้รูปแบบในปีการศึกษา 2561 ความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา ด้วย 5 องค์ประกอบ ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.08$)

2) ผลการใช้รูปแบบในปีการศึกษา 2562 จากผลการใช้ปีการศึกษา 2561 มีการปรับรูปแบบให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น โดยเพิ่มเทคนิคการบริหาร NUSEE Model พบว่า

(1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2562 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับดีเยี่ยม ร้อยละ 90.95 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2561 ร้อยละ 4.79

(2) ระดับความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.64$) โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเพิ่มขึ้น 0.16 จากปีการศึกษา 2561

ตารางที่ 3 สรุปผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา

รายการ	ปีการศึกษา 2560		ปีการศึกษา 2561		ปีการศึกษา 2562	
	ร้อยละ	ระดับ	ร้อยละ	ระดับ	ร้อยละ	ระดับ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	75.15	ดีมาก	86.16	มากที่สุด	90.95	มากที่สุด
	\bar{X} (S.D.)	ระดับ	\bar{X} (S.D.)	ระดับ	\bar{X} (S.D.)	ระดับ
2. ความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา	4.39 (0.08)	มาก	4.39 (0.08)	มากที่สุด	4.55 (0.64)	มากที่สุด

ระยะที่ 4 ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 พบว่า ปีการศึกษา 2562 ในกลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนใต้จำนวน 4 แห่งประกอบด้วย โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์นครราชสีมา, โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 40 จังหวัดปัตตานี, โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 41 จังหวัดยะลา และโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 43 จังหวัดสงขลา พบว่ามาตรฐานด้านการบริหารการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.47$) และระดับความพึงพอใจการบริหารสถานศึกษาตามรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.64$)

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส ของครู นักเรียน บุคลากร ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และความต้องการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยใช้วิธีการสืบค้นข้อมูลเพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์ และการประชุมระดมความคิดเห็นสาธารณะนั้น สอดคล้องกับกระแสพระราชดำริเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ปี 2558 ว่า “ครูดี” คือผู้ที่สร้าง “คนดี” สู่อสังคมนไทย เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี” (Dao Phong Ratanasuwan, 2015) และจากสอบถามครู นักเรียน บุคลากร ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส โดยการประชุมรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ และกระบวนการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ทำให้ได้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส

(1) รูปแบบมีองค์ประกอบ 9 ส่วน และกระบวนการของรูปแบบ มีองค์ประกอบย่อย 5 ด้าน ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยใช้กระบวนการระดมความคิดเห็นจากครู นักเรียน บุคลากร ผู้ปกครอง ทุกภาคส่วนและเชื่อมโยงการบริหารจัดการองค์กรเชิงบูรณาการบนหลัก...A-F-P-P (Agenda-Function-Participation-People) เป็นกรอบแนวทางการบริหาร โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการวางแผนแบบ... “AIC” และกระบวนการวงจรคุณภาพ PDCA คือ การวางแผน (Planning) การปฏิบัติตามแผน (Doing) การตรวจสอบ (Checking) และปรับปรุง (Acting) เน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) และเทคนิค NUSEE Model จึงได้รูปแบบที่มีความสมบูรณ์ สอดคล้องกับ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้เสนอแนวคิดและทฤษฎีองค์กรแห่งความสุขไว้ดังนี้ HAPPY 8 ความสุขแปดประการ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส จึงสอดคล้องกับการจัดการศึกษาอย่างมีความสุขตามแนวคิดและทฤษฎีองค์กรแห่งความสุข HAPPY 8 ความสุขแปดประการ และสอดคล้องงานวิจัยของชาญ คำภีระแปง (2560) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 ของผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) จากผลการประเมิน ความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ผลจากตารางที่ 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.42) ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการสร้างแบบยึดวิธีการบริหารจัดการองค์กรเชิงบูรณาการโดยใช้เทคนิค NUSEE Model เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ และการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้ได้มาซึ่งรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการตรวจสอบและเสริมสร้างปัจจัยความสำเร็จ(Key Success Factor) ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของสุดา สุขอ่ำ (2561) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีความสุขในโรงเรียน ศึกษาวิเคราะห์โดยการประเมินรูปแบบฯ ใน 4 ด้าน โดยภาพรวมทุกด้านมีระดับผลการประเมินในระดับมากที่สุด

3. ผลการศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส พบว่า

(1) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีการศึกษา 2561 จากตารางที่ 3 รายการที่ 1 ภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ร้อยละ 86.16 และปีการศึกษา 2562 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับ ดีเยี่ยม ร้อยละ 90.95 เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.79

(2) ระดับความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขในโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากตารางที่ 3 รายการที่ 2 พบว่า ผลการใช้รูปแบบในปีการศึกษา 2561 ด้วย 5 องค์ประกอบ มีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส ภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.08) โดยผลการใช้รูปแบบในปีการศึกษา 2562 ด้วย 5 องค์ประกอบ และเพิ่มเทคนิคการบริหาร NUSEE Model สอดคล้องกับงานวิจัยของชาญ คำภีระแปง (2560) รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.64) โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเพิ่มขึ้น 0.16 จากปีการศึกษา 2561

จากการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส มีระดับความพึงพอใจในการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส ค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.16 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนราธิวาส ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำทดลองใช้จริง เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมรูปแบบการบริหารแบบต่างๆ บูรณาการแล้วนำไปใช้ในการดำเนินงาน กำหนดจัดลำดับความสำคัญของสภาพความต้องการพร้อมกับศึกษาค้นคว้าวิธีการบริหารจัดการตลอดเวลาและต่อเนื่อง โดยยึดหลักการปรัชญา เอกลักษณ์ อัตลักษณ์ และวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ออกแบบการบริหารจัดการแบบองค์รวมผสมผสานเทคนิควิธีการบริหารโดยใช้เทคนิค NUSEE Model ผู้วิจัยใช้หลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management: SBM) ส่งผลให้รูปแบบมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวัสดิ์ บรรจงพาต (2561) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างมีความสุข ศึกษาผลการใช้รูปแบบพบว่า ผลการพัฒนาอัตลักษณ์ และระดับความพึงพอใจ ภาพรวมระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.64)

4. ผลการยืนยันรูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุข ในกลุ่มโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 4 แห่งพบว่า ในปีการศึกษา 2562 มาตรฐานด้านการบริหารการศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.47) และระดับความพึงพอใจการบริหารสถานศึกษาตามรูปแบบของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.64)

จากสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโดยน้อมนำ พระบรมราโชบายและหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 และการใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Government) และเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการโดยภาครัฐ (PMQA) ผ่านกระบวนการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการประเมินรูปแบบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ และนำข้อค้นพบผลจากภาพรวมการศึกษาผลการใช้รูปแบบในปีการศึกษา 2561 และ 2562 สะท้อนผลปรับปรุงแบบฯ โดยมีการนำเทคนิคบริหาร NUSEE Model เป็นกลไกสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำไปใช้

การนำรูปแบบไปใช้ต้องคำนึงถึงบริบทสภาพแวดล้อม ค่านิยม วัฒนธรรมการทำงาน บนพื้นฐานความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนสร้างความพร้อมการขับเคลื่อนขององค์กรที่เน้นการสร้างปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor: KSF) รองรับการนำรูปแบบไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาแห่งความสุขโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39 จังหวัดนครราชสีมา

เอกสารอ้างอิง

- ชาญ คำภีระแปง. (2560). รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ของผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรียญานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ดาร์พงษ์ รัตนสุวรรณ. (2558). นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ.
- ธีรวุฒิ เอกกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2543). พรหมแดนความรู้ด้านการวิจัยและสถิติ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา: ชลบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) (2561). กำหนดวิสัยทัศน์ของประเทศ. [Online]. Available: <http://www.prachinburi.go.th/yut-chart20.pdf> [2561, ตุลาคม 4].
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่2) พ.ศ.2545. (2545, ธันวาคม 19). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 127 (ตอนที่ 45 ก).
- สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. (2552). ประเด็นเรื่องประโยชน์ของวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง PDCA. [Online]. Available: <http://www.ftpi.or.th/2015/2125> [2561, พฤศจิกายน 5].
- สุดา สุขอ่ำ. (2561). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีความสุขในโรงเรียน ศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2561). HAPPY 8 ความสุขแปดประการ. กรุงเทพฯ: มิชชั่นอินเตอร์พรีนซ์
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สวัสดิ์ บรรจงพาศ. (2561). รูปแบบเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 อย่างมีความสุข โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 35 จังหวัดพังงา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (งานวิจัยอิสระ)

References

- Burton, J (2010). **WHO Healthy Workplace Framework and Model: Background and Supporting literature and Practices**. Geneva, Switzerland: WHO Headquarters.
- Lowe, G. S. (2004). **Healthy workplace strategies: creating change and achieving results**. Toronto. USA: The Graham Lowe Group Inc.
- World Health Organization. (2010). **Workplace Health Promotion**. [Online]. Available: https://www.who.int/occupational_health/topics/workplace/en/ [2010, November 29].

Translated Thai References

- Boonchomsri-Sa-ard. (2000) **Preliminary research**. Edition 6. Bangkok: Suveiriyasarn. [in Thai]
- Boonchomsri-san. (2009) **Research development** using the. January 22, 2018. [in Thai]
- Chan Khamphirapang. (2017). **Model for Enhancing Transformational Leadership Competency in the 21st Century of Policies and Plans**. Ph.D. (Educational Leadership and Human Resource Development) Chiang Mai Rajabhat University. [in Thai]
- Dawpong Rattanasuwan. (2015) **Policy Minister of Education**. Bangkok: Office of the Permanent Secretary Ministry of Education. [in Thai]
- The 20-Year National Strategy (2017-2036) (2018) **Set the country's vision**. 4 [Online]. Available: <http://www.prachinburi.go.th/yut-chart20.pdf>. [October, 4 2018] [in Thai]
- Government Gazette (1999) **National Education Act 1999 Amendment (No. 2) B.E. 2545**. Volume 127, Section 45 A., July 22, 2018. [in Thai]
- National Productivity Institute. (2009) **Work works, people are happy, Healthy Organization Productivity**. Bangkok: Eastern Printing Company [in Thai]
- National Productivity Institute. (2009) **Issues on the benefits of the quality cycle of deming PDCA**. [Online]. Available: <http://www.ftpi.or.th/2015/2125>. [November, 5 2018.] [in Thai]
- Suda Suk-um (2018) **Model for the Development of Happy Educational Quality in Schools of Synthetic Education** under the Office of Special Education Administration. Ministry of Education: Bangkok [in Thai]
- Office of the Health Promotion Foundation (2018) **HAPPY 8 Eight happiness**. Bangkok: Mission Company Inter Print Co., Ltd. [in Thai]
- Office of the Education Council Secretariat (2008) **Directional Framework for Educational Development in the 10th Edition of the National Economic and Social Plan (2007-2011)** consistent with the National Education Plan. (2002-2016). Bangkok: Chulalongkorn University Press [in Thai]
- Office of the Education Council Secretariat, Ministry of Education. (2017) **National Education Plan 2017-2036**. (1st edition) Bangkok: Prikwan Graphic Co., Ltd. [in Thai]

Office of the Prime Minister. (2016) **National Economic and Social Development Plan** The twelfth edition (2017-2021) [in Thai]

Sawat Banchongphat (2018), **A Model For Enhancing Students' Identity In The 21st Century Happily Ratchaprachanukroh School 35, Phang Nga Province**, under the Office of Special Education Administration Office of the Basic Education Commission [in Thai]

ผู้เขียน

ดร. นูซี มะเต็ง

โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 39

จังหวัดราชิวาส สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ,

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ

e-mail: rpg39school@gmail.com